

ВІЙНА РФ В УКРАЇНІ ТА ІНТЕРЕСИ КИТАЮ

російське вторгнення в Україну 2022 року — відкритий воєнний напад рф за підтримки Білорусі на Україну, початий о 3 40 24 лютого 2022 року. Вторгнення є частиною російсько-української війни, розв'язаної росією 2014 року, участь у якій рф намагалася заперечувати. У ЗМІ та документах російське вторгнення в Україну 2022 року розглядають як агресивну війну росії проти України. Генеральна асамблея ООН у своїй резолюції від 2 березня 2022 року засудила російське вторгнення в Україну та назвала його агресією російської федерації проти України.

З першого дня вторгнення росія порушує правила ведення війни і масово чинить воєнні злочини. Крім того, російська влада веде інформаційну війну та застосовує пропаганду.

путін заявив Сі Цзіньпіну, що росія готова провести переговори на високому рівні з Україною з приводу американського «стратегічного виклику». пєсков також розповів, що путін готовий відправити до Мінська делегацію для переговорів з Україною. Проте вже за кілька годин путін відкрито закликав до держперевороту в Україні з метою повалення законної влади. росія наклала вето на резолюцію Ради Безпеки ООН, яка вимагала від росії вивести війська з України. «За» виведення проголосували 11 країн, утрималися Китай, Індія та Об'єднані Арабські Емірати.

Китай давно вже визначився зі своєю позицією щодо війни проти України. Вона відображена у всіх їхніх офіційних заявах, починаючи з кінця лютого. Їхня позиція - це прагматичний нейтралітет з антиамериканською повісткою. Його основу становлять кілька інтересів/розрахунків.

Перше. Незначне ослаблення росії - це добре, бо дозволить Китаю розширити ринок збуту, посилити свій вплив на Москву, можливо, скупити якісь російські підприємства та збільшити рівень залежності рф від Азії в умовах західної ізоляції. Іншими словами, "молодше партнерство" рф у парі з КНР набуває вже реальних рис в умовах авантюри, розв'язаної путіним. Друге. "Союз" Китаю і рф із самого початку був здебільшого глобальним, а не регіональним, навіть на ідеологічному рівні. Фундамент їх зближення - загальне неприйняття зовнішньої політики США, бажання розмити їхню монополію у світових процесах. І все. Інші речі мало цікавлять китайців, у тому числі фантоми путіна щодо України, історії та ще чогось. Пекін їх тупо не розуміє або ставиться до цього байдуже. Третє. Китай не приєднуватиметься до західних санкцій проти рф. Тому що не хочуть іти у фарватері Штатів. А Вашингтон ставить питання саме так: або ви робите те, що робимо ми, або ви проти нас, проводячи чітку лінію поділу між "цивілізацією, яка на чолі зі США протистоїть росії" та "варварами-

автократами, які не роблять те, що робить Захід». Ця політика розпочалася минулого року.

Отже, для США пріоритетом № 1 залишається Китай, і тому важливо зараз скористатися війною в Україні, щоб підвести під антиросійські санкції ще й КНР. Через це розгортається медійна кампанія про те, що Пекін військовим способом допомагатиме рф проти України. Ключове – переконати в цьому союзників у Європі, які щодо Китаю вагаються.

Четверте. Затягування війни для Китаю теж не варіант, бо чим більше видихнеться росія, тим вища ймовірність колапсу путінської системи та зміни влади на більш лояльну або нейтральну Заходу. Це погіршило б геополітичне становище КНР і не дозволило б далі використовувати рф як "таран" проти Заходу або, на крайній випадок, буферну зону, що генерує постійні проблеми для США. Це ще одна причина, чому КНР не приєднається до санкцій, тим самим прискорюючи падіння рф і створюючи собі купу проблем у сфері безпеки, зовнішньої торгівлі та фінансів.

П'яте. Єдина частина російського дискурсу (шоправда, його просуває як Росія), яку підтримує КНР - це, що стосується глобальних змін світового порядку. Для Китаю війна в Україні є частиною тривалого процесу з перебудови глобального балансу сил. І рф, і КНР виступають за перегляд підсумків "холодної війни" та перехід до більш прагматичної багатополусної системи міжнародних відносин, у якій обидві країни хочуть зайняти місце окремого центру сили зі своєю сферою впливу. Тому те, що рф почали робити у листопаді 2021 року, поділялося Пекіном, і навіть призвело до підписання спільної декларації на відкритті Олімпійських ігор. Однак вторгнення рф стало надто ризикованою авантюрою, яка ставить КНР у незручне становище, через що реакція Китаю була максимально стриманою, і вони не поспішають ніде озвучувати підтримку вторгненню або вітати його.

У зв'язку з цим очікувати приєднання Китаю до санкцій не варто з політико-ідеологічних та комерційних причин. Це ж стосується й багатьох інших країн незахідного світу. Приєднання до санкцій, на думку Пекіна, знижує їхню автономну роль у світових справах на користь Заходу, і блокує можливість участі в майбутньому переділі ринку за рахунок росії. Війна в Україні та західна ізоляція росії дає Китаю "золоту акцію": важелі економічного та фінансового впливу на росію, а у перспективі посилення впливу Пекіна на рф. Потужна росія, яка перемагає у війні, китайцям не потрібна, їм потрібен слухняний молодший партнер, на якого можна звалити частину анти-західного фронту. У контексті війни в Україні основним глобальним сюжетом все ще залишається суперництво США та Китаю, що визначає позицію двох країн. Для Китаю глобальне ослаблення США є важливішим, ніж результат війни в Україні. Це сувора реальність їхньої позиції, яка не зміниться.

Китай може і, швидше за все, надасть фінансово-економічну підтримку рф або допоможе замінити частину товарів на російському ринку, проте на це повісить значний ціnnик відповідно до своїх комерційних інтересів, які завжди тяжіли над політичною частиною цього "союзу", якій росіяни надавали більше значення, ніж сам Пекін.

Істотну військову допомогу рф Китай навряд чи надасть через ризики, з якими пов'язане це рішення, все-таки основою зовнішньої торгівлі КНР є експорт товарів на західні ринки. Приносити їх у жертву заради інтересів путіна у КНР не бажають. Китай намагатиметься зіграти свою роль у якнайшвидшому закінченні/заморозку війни на базі якогось компромісу між рф та Україною. Його умови китайців не дуже хвилюють, головне, щоб війна не затягнулася надто сильно, не втягнула їх і не вийшла за межі регіону. Я не виключаю домовленостей США та КНР у цьому питанні. А втрата українського ринку та імпорту нашої агропродукції не стане для Китаю критичною.